ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ അഷ്ടാത്രിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ അഷ്ടാത്രിംശോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
അക്രൂരോഽപി ച താം രാത്രിം മധുപുര്യാം മഹാമതിഃ।
ഉഷിത്വാ രഥമാസ്ഥായ പ്രയയൗ നന്ദഗോകുലം ॥ **1** ॥

ഗച്ഛൻ പഥി മഹാഭാഗോ ഭഗവത്യംബുജേക്ഷണേ।
ഭക്തിം പരാമുപഗത ഏവമേതദചിന്തയത് ॥ **2** ॥

കിം മയാഽഽചരിതം ഭദ്രം കിം തപ്തം പരമം തപഃ।
കിം വാഥാപ്യർഹതേ ദത്തം യദ് ദ്രക്ഷ്യാമ്യദ്യ കേശവം ॥ **3** ॥

മമൈതദ് ദുർലഭം മന്യ ഉത്തമശ്ലോകദർശനം।
വിഷയാത്മനോ യഥാ ബ്രഹ്മകീർതനം ശൂദ്രജൻമനഃ ॥ **4** ॥

മൈവം മമാധമസ്യാപി സ്യാദേവാച്യുതദർശനം।
ഹ്രിയമാണഃ കാലനദ്യാ ക്വചിത്തരതി കശ്ചന ॥ **5** ॥

മമാദ്യാമംഗലം നഷ്ടം ഫലവാംശ്ചൈവ മേ ഭവഃ।
യന്നമസ്യേ ഭഗവതോ യോഗിധ്യേയാംഘ്രിപങ്കജം ॥ **6** ॥

കംസോ ബതാദ്യാകൃത മേഽത്യനുഗ്രഹം
ദ്രക്ഷ്യേഽംഘ്രിപദ്മം പ്രഹിതോഽമുനാ ഹരേഃ।

കൃതാവതാരസ്യ ദുരത്യയം തമഃ
പൂർവേഽതരൻ യന്നഖമണ്ഡലത്വിഷാ ॥ **7** ॥

യദർചിതം ബ്രഹ്മഭവാദിഭിഃ സുരൈഃ
ശ്രിയാ ച ദേവ്യാ മുനിഭിഃ സസാത്വതൈഃ।
ഗോചാരണായാനുചരൈശ്ചരദ്വനേ
യദ് ഗോപികാനാം കുചകുങ്കുമാങ്കിതം ॥ **8** ॥

ദ്രക്ഷ്യാമി നൂനം സുകപോലനാസികം
സ്മിതാവലോകാരുണകഞ്ജലോചനം।
മുഖം മുകുന്ദസ്യ ഗുഡാലകാവൃതം
പ്രദക്ഷിണം മേ പ്രചരന്തി വൈ മൃഗാഃ ॥ **9** ॥

അപ്യദ്യ വിഷ്ണോർമനുജത്വമീയുഷോ
ഭാരാവതാരായ ഭുവോ നിജേച്ഛയാ।
ലാവണ്യധാമ്നോ ഭവിതോപലംഭനം
മഹ്യം ന ന സ്യാത് ഫലമഞ്ജസാ ദൃശഃ ॥ **10** ॥

യ ഈക്ഷിതാഹംരഹിതോഽപ്യസത്സതോഃ
സ്വതേജസാപാസ്തതമോഭിദാഭ്രമഃ।
സ്വമായയാഽഽത്മൻ രചിതൈസ്തദീക്ഷയാ
പ്രാണാക്ഷധീഭിഃ സദനേഷ്വഭീയതേ ॥ **11** ॥

യസ്യാഖിലാമീവഹഭിഃ സുമംഗലൈ -
ർവാചോ വിമിശ്രാ ഗുണകർമജന്മഭിഃ।
പ്രാണന്തി ശുംഭന്തി പുനന്തി വൈ ജഗദ്
യാസ്തദ്വിരക്താഃ ശവശോഭനാ മതാഃ ॥ **12** ॥

സ ചാവതീർണഃ കില സാത്വതാൻവയേ
സ്വസേതുപാലാമരവർയശർമകൃത്।

യശോ വിതൻവൻ വ്രജ ആസ്ത ഈശ്വരോ
ഗായന്തി ദേവാ യദശേഷമംഗലം ॥ **13** ॥

തം ത്വദ്യ നൂനം മഹതാം ഗതിം ഗുരും
ത്രൈലോക്യകാന്തം ദൃശിമൻമഹോത്സവം ।
രൂപം ദധാനം ശ്രിയ ഈപ്സിതാസ്പദം
ദ്രക്ഷ്യേ മമാസന്നുഷസഃ സുദർശനാഃ ॥ **14** ॥

അഥാവരൂഢഃ സപദീശയോ രഥാത്
പ്രധാനപുംസോശ്ചരണം സ്വലബ്ധയേ ।
ധിയാ ധൃതം യോഗിഭിരപ്യഹം ധ്രുവം
നമസ്യ ആഭ്യാം ച സഖീൻ വനൗകസഃ ॥ **15** ॥

അപ്യംഘ്രിമൂലേ പതിതസ്യ മേ വിഭുഃ
ശിരസ്യധാസ്യന്നിജഹസ്തപങ്കജം ।
ദത്താഭയം കാലഭുജംഗരംഹസാ
പ്രോദ്വേജിതാനാം ശരണൈഷിണാം നൃണാം ॥ **16** ॥

സമർഹണം യത്ര നിധായ കൗശിക -
സ്തഥാ ബലിശ്ചാപ ജഗത്ത്രയേന്ദ്രതാം ।
യദ് വാ വിഹാരേ വ്രജയോഷിതാം ശ്രമം
സ്പർശേന സൗഗന്ധികഗന്ധ്യപാനുദത് ॥ **17** ॥

ന മയ്യുപൈഷ്യത്യരിബുദ്ധിമച്യുതഃ
കംസസ്യ ദൂതഃ പ്രഹിതോഽപി വിശ്വദൃക് ।
യോഽന്തർബഹിശ്ചേതസ ഏതദീഹിതം
ക്ഷേത്രജ്ഞ ഈക്ഷത്യമലേന ചക്ഷുഷാ ॥ **18** ॥

അപ്യംഘ്രിമൂലേഽവഹിതം കൃതാഞ്ജലിം
മാമീക്ഷിതാ സസ്മിതമാർദ്രയാ ദൃശാ ।

സപദ്യപധ്വസ്തസമസ്തകിൽബിഷോ
വോഢാ മുദം വീതവിശങ്ക ഊർജിതാം ॥ **19** ॥

സുഹൃത്തമം ജ്ഞാതിമനൻയദൈവതം
ദോർഭ്യാം ബൃഹദ്ഭ്യാം പരിരപ്സ്യതേഽഥ മാം ।
ആത്മാ ഹി തീർഥീക്രിയതേ തദൈവ മേ
ബന്ധശ്ച കർമാത്മക ഉച്ഛ്വസിത്യതഃ ॥ **20** ॥

ലബ്ധ്വാംഗസംഗം പ്രണതം കൃതാഞ്ജലിം
മാം വക്ഷ്യതേഽക്രൂര തതേത്യുരുശ്രവാഃ ।
തദാ വയം ജൻമഭൃതോ മഹീയസാ
നൈവാദൃതോ യോ ധിഗമുഷ്യ ജൻമ തത് ॥ **21** ॥

ന തസ്യ കശ്ചിദ് ദയിതഃ സുഹൃത്തമോ
ന ചാപ്രിയോ ദ്വേഷ്യ ഉപേക്ഷ്യ ഏവ വാ ।
തഥാപി ഭക്തൻ ഭജതേ യഥാ തഥാ
സുരദ്രുമോ യദ്വദുപാശ്രിതോഽർഥദഃ ॥ **22** ॥

കിഞ്ചാഗ്രജോ മാവനതം യദൂത്തമഃ
സ്മയൻ പരിഷ്വജ്യ ഗൃഹീതമഞ്ജലൗ ।
ഗൃഹം പ്രവേശ്യാപ്തസമസ്തസത്കൃതം
സമ്പ്രക്ഷ്യതേ കംസകൃതം സ്വബന്ധുഷു ॥ **23** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇതി സഞ്ചിന്തയൻ കൃഷ്ണം ശ്വഫൽകതനയോഽധ്വനി ।
രഥേന ഗോകുലം പ്രാപ്തഃ സൂര്യശ്ചാസ്തഗിരിം നൃപ ॥ **24** ॥

പദാനി തസ്യാഖിലലോകപാല -
കിരീടജുഷ്ടാമലപാദരേണോഃ ।

ദദർശ ഗോഷ്ഠേ ക്ഷിതികൗതുകാനി
വിലക്ഷിതാൻയബ്ജയവാങ്കുശാദ്യൈഃ ॥ **25** ॥

തദ്ദർശനാഹ്ലാദവിവൃദ്ധസംഭ്രമഃ
പ്രേമ്ണോർധ്വരോമാശ്രുകലാകുലേക്ഷണഃ ।
രഥാദവസ്കന്ദ്യ സ തേഷ്വചേഷ്ടത
പ്രഭോരമൂൻയംഘ്രിരജാംസ്യഹോ ഇതി ॥ **26** ॥

ദേഹംഭൃതാമിയാനർഥോ ഹിത്വാ ദംഭം ഭിയം ശുചം ।
സന്ദേശാദ് യോ ഹരേർലിംഗദർശനശ്രവണാദിഭിഃ ॥ **27** ॥

ദദർശ കൃഷ്ണം രാമം ച വ്രജേ ഗോദോഹനം ഗതൗ ।
പീതനീലാംബരധരൗ ശരദംബുരുഹേക്ഷണൗ ॥ **28** ॥

കിശോരൗ ശ്യാമലശ്വേതൗ ശ്രീനികേതൗ ബൃഹദ്ഭുജൗ ।
സുമുഖൗ സുന്ദരവരൗ ബാലദ്വിരദവിക്രമൗ ॥ **29** ॥

ധ്വജവജ്രാങ്കുശാംഭോജൈശ്ഛിഹ്നിതൈരംഘ്രിഭിർവ്രജം ।
ശോഭയന്തൗ മഹാത്മാനാവനുക്രോശസ്മിതേക്ഷണൗ ॥ **30** ॥

ഉദാരരുചിരക്രീഡൗ സ്രഗ്വിണൗ വനമാലിനൗ ।
പുണ്യഗന്ധാനുലിപ്താംഗൗ സ്നാതൗ വിരജവാസസൗ ॥ **31** ॥

പ്രധാനപുരുഷാവാദ്യൗ ജഗദ്ധേതൂ ജഗത്പതീ ।
അവതീർണൗ ജഗത്യർഥേ സ്വാംശേന ബലകേശവൗ ॥ **32** ॥

ദിശോ വിതിമിരാ രാജൻ കുർവാണൗ പ്രഭയാ സ്വയാ ।
യഥാ മാരകതഃ ശൈലോ രൗപ്യശ്ച കനകാചിതൗ ॥ **33** ॥

രഥാത്തൂർണമവപ്ലുത്യ സോഽക്രൂരഃ സ്നേഹവിഹ്വലഃ ।
പപാത ചരണോപാന്തേ ദണ്ഡവദ് രാമകൃഷ്ണയോഃ ॥ **34** ॥

ഭഗവദ്ദർശനാഹ്ലാദബാഷ്പപര്യാകുലേക്ഷണഃ।
പുലകാചിതാംഗ ഔത്കംഠ്യാത് സ്വാഖ്യാനേ നാശകൻ നൃപ ॥ **35** ॥

ഭഗവാംസ്തമഭിപ്രേത്യ രഥാംഗാങ്കിതപാണിനാ।
പരിരേഭേഽഭ്യുപാകൃഷ്യ പ്രീതഃ പ്രണതവത്സലഃ ॥ **36** ॥

സങ്കർഷണശ്ച പ്രണതമുപഗുഹ്യ മഹാമനാഃ।
ഗൃഹീത്വാ പാണിനാ പാണീ അനയത് സാനുജോ ഗൃഹം ॥ **37** ॥

പൃഷ്ട്വാഥ സ്വാഗതം തസ്മൈ നിവേദ്യ ച വരാസനം।
പ്രക്ഷാല്യ വിധിവത് പാദൗ മധുപർകാർഹണമാഹരത് ॥ **38** ॥

നിവേദ്യ ഗാം ചാതിഥയേ സംവാഹ്യ ശ്രാന്തമാദൃതഃ।
അന്നം ബഹുഗുണം മേധ്യം ശ്രദ്ധയോപാഹരദ് വിഭുഃ ॥ **39** ॥

തസ്മൈ ഭുക്തവതേ പ്രീത്യാ രാമഃ പരമധർമവിത്।
മുഖവാസൈർഗന്ധമാല്യൈഃ പരാം പ്രീതിം വ്യധാത് പുനഃ ॥ **40** ॥

പപ്രച്ഛ സത്കൃതം നന്ദഃ കഥം സ്ഥ നിരനുഗ്രഹേ।
കംസേ ജീവതി ദാശാർഹ സൗനപാലാ ഇവാവയഃ ॥ **41** ॥

യോഽവധീത് സ്വസ്വസുസ്തോകാൻ
ക്രോശന്ത്യാ അസുതൃപ് ഖലഃ।
കിം നു സ്വിത്തത്പ്രജാനാം വഃ
കുശലം വിമൃശാമഹേ ॥ **42** ॥

ഇത്ഥം സൂനൃതയാ വാചാ നന്ദേന സുസഭാജിതഃ।
അക്രൂരഃ പരിപൃഷ്ടേന ജഹാവധ്വപരിശ്രമം ॥ **43** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം ദശമസ്കന്ധേ പൂർവാർധേ അക്രൂരാഗമനം നാമ അഷ്ടാത്രിംശോഽധ്യായഃ ॥